

Verklaring over de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, gepubliceerd op 28 juni 2024.

BeFrank PPI N.V. (LEI code 724500KHBM10MIBGJN47)

Samenvatting

BeFrank PPI N.V. (hierna: BeFrank) houdt rekening met de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheids-factoren. Deze verklaring geeft een geconsolideerd overzicht van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van BeFrank.

Deze verklaring (PAI-verklaring) gaat over de referentieperiode van 1 januari tot 31 december 2023 en betreft de financiële producten die onder de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) vallen.

BeFrank is een institutionele lange termijn belegger die de plicht heeft te handelen in het belang van onze rekeninghouders, klanten, aandeelhouders en andere belanghebbenden. Om aan deze plicht te voldoen, erkennen we het belang van het systematisch integreren van milieu-, sociale en bestuurscriteria (ESG) in ons beleggingsbeleid, onze besluitvorming en de daarmee samenhangende processen. Enerzijds zijn we ervan overtuigd dat dit leidt tot beter geïnformeerde beleggingsbeslissingen en bijdraagt aan het optimaliseren van het lange termijn risico-rendementsprofiel van de beleggingsportefeuilles. Anderzijds komen onze waarden beter tot uiting doordat we rekening houden met ESG-criteria en zijn onze activiteiten beter afgestemd op de bredere duurzaamheidsdoelstellingen en de verwachtingen van de samenleving.

Onze beleggingen worden beheerd door vermogensbeheerders die we hebben geselecteerd. We selecteren deze vermogensbeheerders zorgvuldig om er zeker van te zijn dat hun beleggingsfilosofie en -aanpak in overeenstemming zijn met ons beleid verantwoord beleggen.

We proberen de negatieve gevolgen van onze beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren te beperken. Deze negatieve gevolgen worden ook wel ongunstige effecten genoemd, waarbij de belangrijkste ongunstige effecten worden aangeduid als 'principal adverse impacts' (PAI's). Deze PAI's kunnen zich op verschillende gebieden voordoen. Denk daarbij aan milieu-, sociale en personeelskwesties, mensenrechten, corruptie en omkoping.

We houden rekening met de ongunstige effecten van onze beleggingsbeslissingen in onze financiële producten door middel van ons beleid inzake verantwoord beleggen. De mate waarin en de wijze waarop we de PAI's in het beleggingsproces in aanmerking nemen, hangt af van verschillende factoren, zoals het soort fonds of strategie, de vermogenscategorie, de vermogensbeheerder en de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens. Hierdoor kan de exacte toepassing per product verschillen. Informatie hierover verstrekken wij in de duurzaamheidsinformatie bij het financiële product.

Daar waar we volledige zeggenschap hebben over de manier waarop onze activa worden beheerd, moeten onze vermogensbeheerders bij hun beleggingsonderzoek en beleggingsbeslissingen rekening houden met de PAI's. Wanneer we geen volledige zeggenschap hebben, bijvoorbeeld in collectieve

beleggingsfondsen waarin ook andere beleggers beleggen, dan stimuleren we onze vermogensbeheerders om passende methodologieën, gegevens en processen te gebruiken om de PAI's te overwegen bij hun due-diligence onderzoek en de besluitvorming inzake beleggingen. Voor collectieve beleggingsfondsen van externe vermogensbeheerders die milieu- of sociale kenmerken promoten of die een duurzame beleggingsdoelstelling hebben, verwachten we van de vermogensbeheerders dat ze verslag aan ons uitbrengen over welke activiteiten ze uitvoeren om de PAI's aan te pakken en over de bereikte resultaten. Naarmate er meer PAI-gegevens en rapportages beschikbaar komen, zijn wij beter in staat de prestaties van onze vermogensbeheerders op dit gebied te monitoren en zullen wij actief met hen samenwerken om hun praktijken en resultaten verder te verbeteren.

In deze verklaring geven we meer informatie over de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren (PAI's). We beschrijven hoe we de PAI's identificeren, prioriteren en hoe we er rekening mee houden. Dit omvat ook de verwachtingen die we hebben van onze externe vermogensbeheerders. Verder rapporteren we cijfers van de PAI-indicatoren waarover verslag moet worden uitgebracht (tabel 1 van bijlage I van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288). Deze cijfers zijn berekend op basis van onze interpretatie van de vereisten zoals uiteengezet in de Gedelegeerde Verordening. Ook namen we toelichtingen op de Gedelegeerde Verordening vanuit de Europese Commissie en de Europese toezichthouders mee in onze interpretatie.

Deze verklaring bestaat uit de volgende vijf delen:

- A. beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren;
- B. beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren;
- C. engagementbeleid;
- D. verwijzingen naar internationale normen; en
- E. historische vergelijking.

Deze PAI-verklaring is alleen van toepassing op BeFrank en is alleen gericht op de negatieve gevolgen van financiële producten binnen het kader van de SFDR. Voor BeFrank betreft dit de volgende producten: de beleggingen binnen het pensioenproduct.

Summary

BeFrank considers principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. The present statement is the consolidated statement on principal adverse impacts on sustainability factors of BeFrank.

This statement on principal adverse impacts on sustainability factors (PAI statement) covers the reference period from 01 January – 31 December 2023 and covers the financial products in scope of the Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR).

We are a long-term institutional investor. We have a duty to act in the best interest of our accountholders, clients, shareholders, and other stakeholders. To fulfil this duty, we acknowledge the importance of systematically incorporating Environmental, Social, and Governance (ESG) factors into our investment policies, decision-making and related processes. On the one hand, we strongly believe that this ensures better informed investment decisions and supports the optimisation of the long term risk-return profile of the investment portfolios. On the other hand, incorporation of ESG factors in our investment decision process, reflects our organisation's values and further aligns our business with the broader sustainability objectives and expectations of society.

Our assets are managed by asset managers chosen by us. We carefully select asset managers for managing these assets, to ensure that their investment philosophy and approach are aligned with our Responsible Investment policies.

We aim to mitigate the negative impacts of our investment decisions on sustainability factors. These negative impacts are also called adverse impacts, whereby the most significant adverse impacts are referred to as principal adverse impacts (PAIs). These principal adverse impacts can occur in different areas. Such as environmental, social and employee matters, human rights, corruption, and bribery matters.

We consider the adverse impacts of our financial products' investment decisions through our Responsible Investment Framework policy (hereafter RI Framework). The degree and the way the principal adverse impacts are considered in the investment process depends on several factors. These are the type of product, the investment strategy, asset class, asset manager, and availability of reliable data. Consequently, the exact application can differ between financial products.

Our asset managers are required to consider the PAIs in their due diligence and investment decision-making. This is if we have full discretion over the way our assets are managed. If we do not have full discretion, we stimulate our asset managers to have suitable methodologies, data, and processes to consider the principal adverse impacts in their investment due diligence and investment decision-making. We expect asset managers to report to us on their activities to address principal adverse impacts and the achieved results. We expect this from collective investment funds of external asset managers that promote environmental or social characteristics, or that have a sustainable investment objective. As more PAI data and reporting becomes available, we are better positioned to increasingly monitor the performance of our asset managers in this area. We will actively engage with them to further improve their practices and results.

We provide more information in this statement on principal adverse impacts of our investment decisions on sustainability factors. In this statement we describe our overall approach to identifying, prioritising, and addressing the PAIs. Also, it describes how we mitigate these PAIs. This also includes our expectations from our asset managers. We report on quantitative data on the PAIs for the financial products in scope of the SFDR. Furthermore, we provide the figures (i.e. quantitative values) of the PAI indicators that are mandatory to report on (from Table 1 of Annex I of Delegated Regulation 2022/1288). These figures have been calculated based on our interpretation of the requirements set out in the Delegated Regulation, and we have considered related guidance, clarifications and frequently answered questions published by the European Commission and the European Supervisory Authorities.

This statement consists of the following five sections:

- A. Description of the most important adverse impacts on sustainability factors;
- B. Description of policies to identify and prioritise principal adverse impacts on sustainability factors;
- C. Engagement policies;
- D. References to international standards; and
- E. Historical comparison.

This PAI Statement is only applicable to BeFrank. In this statement only the PAIs of financial products in scope of the SFDR will be reported on. For BeFrank this concerns the following products: the investments within the pension product.

A. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren – Tabel 1

BeFrank kent verschillende manieren om negatieve gevolgen voor ESG-factoren te beperken. De belangrijkste zijn ESG integratie, actief eigenaarschap (engagement en stemgedrag) en beperking van de blootstelling aan bepaalde sectoren en activiteiten. Wij werken vooral met externe vermogensbeheerders, dus de manier waarop in het beleggingsproces rekening wordt gehouden met de (belangrijkste) negatieve gevolgen en welke verzachtende maatregelen er precies worden genomen of gepland, hangt af van verschillende factoren. Het is vooral afhankelijk van het soort product. Verder moet gedacht worden aan het soort fonds of strategie, de vermogensklasse, de vermogensbeheerder en de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens. Waar relevant, bieden onze precontractuele product- of periodieke rapportages meer inzicht in de manier waarop het financiële product rekening houdt met negatieve gevolgen. Tabel 1 hieronder toont de PAI's voor duurzaamheidsfactoren en is gebaseerd op de gegevens die door Morningstar zijn verstrekt. Tabel 2 en 3 tonen de relevante aanvullende indicatoren.

Voor het berekenen van de waarden van de PAI-indicatoren in tabel 1 hebben wij te maken met beperkingen:

- Het is momenteel niet mogelijk om volledig inzicht te hebben in alle PAI's die door onze beleggingen worden veroorzaakt. Dat komt omdat er in veel gevallen nog geen of onvoldoende gegevens beschikbaar zijn. Of omdat de gegevens gebaseerd zijn op interpretaties, schattingen of benaderingen.
- Rapportages over duurzaamheid door uitgevende instellingen (bedrijven en landen) zijn in ontwikkeling. Hierdoor zijn er verschillen tussen de gegevens die Europese uitgevende instellingen hebben gepubliceerd, en die van uitgevende instellingen uit andere delen van de wereld. Ook zijn er verschillen tussen grote en kleinere, en tussen bijvoorbeeld openbare en particuliere uitgevende instellingen. Daarom verwachten we dat de gegevens in eerste instantie enigszins zullen schommelen, maar dat ze na verloop van tijd zullen stabiliseren.
- Op 4 december 2023 hebben de Europese toezichthouders (ESA's) een verdere verduidelijking gegeven over hoe de berekening voor een groot aantal PAI's moet plaatsvinden. Dit heeft ertoe geleid dat de PAI-waardes van 2023 grotendeels op basis van een andere berekeningsmethodiek zijn vastgesteld dan de PAI-waardes van 2022. Meer hierover is te vinden in onderdeel 'E Historische vergelijking'.
- We beleggen vooral via externe vermogensbeheerders en in collectieve beleggingsfondsen. In deze gevallen kunnen we geen directe invloed uitoefenen op de uitgevende instellingen als het gaat over de PAI waardes. Overal waar wij invloed hebben zullen wij deze ook uitoefenen, om zo onze kijk op verantwoord beleggen te realiseren.

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Klimaat- en andere milieu-indicatoren						
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	180.251	184.831	1) Zie toelichting onder tabel.	We passen uitsluitingenbeleid met omzetgrenzen toe in relatie tot: <ul style="list-style-type: none"> • Winning van olie uit teerzanden en/of controversiële pijpleidingen om deze olie te transporteren;
		Scope 2-BKG-emissies	55.419	57.795		
		Scope 3-BKG-emissies	1.475.757	1.683.484		
		Totale BKG-emissies	1.681.679	1.925.316		

	2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk	225	438	1) Zie toelichting onder tabel.	<ul style="list-style-type: none"> • Olie- en gasboringen in het Noordpoolgebied; • Winning van schalieolie en -gas; • Winning van thermische kolen; • Bedrijven waarvan de energieproductie voor een substantieel deel uit thermische kolen afkomstig is. <p>Meer informatie over ons beleid is beschikbaar op de website.</p> <p>Onze vermogensbeheerders passen actief aandeelhouderschap toe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Engagement met bedrijven op gebied van klimaat, gericht op rapportage, doelstellingen en een net-zero strategie. • In het stembeleid (als aandeelhouder) wordt meegenomen of het bedrijf plannen heeft gepubliceerd in lijn met de Overeenkomst van Parijs.
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	584	872	1) Zie toelichting onder tabel.	
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	5,22%	5,77%	1) Zie toelichting onder tabel.	
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie en opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen	Verbruik: 46,78% Productie: 3,28%	Verbruik: 63,12% Productie: 16,61%	1) Zie toelichting onder tabel. 1) Zie toelichting onder tabel.	
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten	NACE A: 0,00 NACE B: 0,04 NACE C: 0,50 NACE D: 0,05 NACE E: 0,00 NACE F: 0,00 NACE G: 0,00 NACE H: 0,01 NACE I: 0,02	NACE A: 6,94 NACE B: 17,73 NACE C: 14,16 NACE D: 6,94 NACE E: 0,56 NACE F: 0,08 NACE G: 18,47 NACE H: 1,97 NACE I: 0,58	1) Zie toelichting onder tabel.	
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die	3,97%	4,99%	1) Zie toelichting onder tabel.	

		ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben				
Water	8. Emissies in water	Tonnen emissies in water veroorzaakt door ondernemingen waarin is belegd per miljoen euro	0,0065	1,26	De beschikbare gegevens voor deze indicator zijn zeer laag	Onze vermogensbeheerders passen engagement toe op het gebied van water.
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	Tonnen gevaarlijk afval geproduceerd door ondernemingen waarin is belegd per miljoen euro, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	1,99	21,80	¹⁾ Zie toelichting onder tabel.	Onze vermogensbeheerders passen engagement toe op het gebied van afval.
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping						
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	0,69%	0,76%	Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact leiden niet altijd direct tot uitsluiting. Alleen wanneer engagement niet effectief blijkt, wordt een onderneming op de uitsluitingenlijst geplaatst. Wij beleggen ook in collectieve beleggingsfondsen waarin andere beleggers beleggen. Wij kunnen onze uitsluitingenlijst niet altijd afdwingen bij deze collectieve beleggingsfondsen. Daarom kan deze waarde enigszins afwijken van 0%.	Uitsluitingenbeleid: we sluiten bedrijven uit die internationale normen materieel schenden.
	11. Ontbreken van procedures en compliance	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder	42%	6,8%	De beschikbare gegevens voor	D.m.v. engagement wordt gesprek aan gegaan met bedrijven en

	mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt			deze indicator zijn aanzienlijk toegenomen (tot ongeveer 70%) waardoor de waarde van deze indicator is toegenomen.	aangedrongen op het opzetten of herstellen van procedures en compliance mechanismen.
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	0,55%	18,62%	De beschikbare gegevens voor deze indicator zijn zeer laag	
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd	33,31%	30,98%		
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0%	0%		Uitsluitingsbeleid: we beleggen niet in bedrijven die controversiële wapens produceren of verkopen.
Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande	

						maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	BKG-intensiteit landen waarin is belegd	0,00	0,14		
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,95 resp. 1,3%	0,51 resp. 0,74%		
Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Fossiele brandstoffen	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen	-	-	Er zijn geen gegevens beschikbaar	
Energie-efficiëntie	18. Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva	-	-	Er zijn geen gegevens beschikbaar	
<p>1) De wijziging ten opzichte van 2022 wordt vooral veroorzaakt door de gewijzigde berekeningsmethodiek. Voor de periode 2023 werden voor de berekening van de aggregatie van PAI-indicatoren alle investeringen in aanmerking genomen in plaats van alleen gedekte investeringen, zoals in 2022. Ook is het meenemen van de portefeuille met levensverzekeringen met maatschappijwinstdeling van invloed geweest, met name op PAI nr. 15. Zie onderdeel 'E Historische vergelijking' voor meer informatie daarover.</p>						

Andere indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren – Tabel 2

Ongunstige effecten op de duurzaamheid/ Ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren (kwalitatief of kwantitatief)	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen ²)	
Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Klimaat- en andere milieu-indicatoren						
Emissies	4. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen	25,35%	35,15%	1) Zie toelichting onder tabel.	Onze belangrijkste externe vermogensbeheerder, past thematische engagement toe: <ul style="list-style-type: none">• Engagement met bedrijven op gebied van klimaat, gericht op een net-zero strategie.• In het stembeleid (als aandeelhouder) wordt meegenomen of het bedrijf plannen heeft gepubliceerd in lijn met de Overeenkomst van Parijs.

Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping – Tabel 3

Ongunstige effecten op de duurzaamheid/ Ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren (kwalitatief of kwantitatief)	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen ²)
--	-----------	---------------	---------------	-------------	--

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	Aandeel van beleggingen in entiteiten zonder mensenrechtenbeleid	5,97%	7,18%	1) Zie toelichting onder tabel.	Uitsluitingenbeleid: we sluiten bedrijven uit die controversieel gedrag vertonen op het gebied mensenrechten. Als er sprake is van controversieel gedrag bij een bedrijf waar we in belegd hebben, wordt afhankelijk van de mate van ernst van het gedrag en de verwachtingen gekozen voor desinvestering of het aangaan van dialoog (engagement).
---------------	--	--	-------	-------	---------------------------------	--

1) De wijziging ten opzichte van 2022 wordt vooral veroorzaakt door de gewijzigde berekeningsmethodiek. Voor de periode 2023 werden voor de berekening van de aggregatie van PAI-indicatoren alle investeringen in aanmerking genomen in plaats van alleen gedekte investeringen, zoals in 2022. Ook is het meenemen van de portefeuille met levensverzekeringen met maatschappijwinstdeling van invloed geweest, met name op PAI nr. 15. Zie onderdeel 'E Historische vergelijking' voor meer informatie daarover.

B. Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Wat zijn ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

We hebben als onderdeel van NN Group een lange geschiedenis van verantwoord beleggen. Als uitgangspunt voor verantwoord beleggen, gebruiken we dat beleid ([link](#)). Op basis daarvan hebben wij tevens een specifiek Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen opgesteld dat wij toepassen. Het beleid gaat over zowel het identificeren en beheren van duurzaamheidsrisico's. En het gaat over het rekening houden met ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren. We proberen de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van onze beleggingen te beperken. Voor deze verklaring hebben we de ongunstige effecten bepaald als negatieve gevolgen veroorzaakt door ons en onze beleggingsbeslissingen. We duiden de meest materiële ongunstige effecten aan als 'principal adverse impacts' (PAI's).

Beleid om de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren vast te stellen en te prioriteren

Deze PAI-verklaring gaat over de beleggingen die onderdeel zijn van onze financiële producten en waarvoor de SFDR-wetgeving geldt. Onze financiële producten voor de SFDR zijn de beleggingsmogelijkheden (lifecycles en zelf beleggen) binnen de pensioenregeling. De mate waarin en de manier waarop we rekening houden met de PAI's in de producten hangt af van verschillende zaken, zoals:

- het type product;
- de beleggingsstrategie;
- de activaklasse;
- de vermogensbeheerder;
- en de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens.

We gebruiken voor de lifecycles een verschillend beleggingsbeleid. Omdat een deelnemer de keuze heeft tussen de lifecycles, bepaalt hij daarmee zelf in zekere mate de duurzaamheidsstrategie. Wij hebben specifiek beleid opgesteld, het *Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen*. We geloven dat we als beheerder van de beleggingen van onze pensioenklanten een belangrijke rol kunnen spelen bij het beperken van de opwarming van de aarde. En bij het versnellen van de overgang naar een koolstofarme economie. Dit doen we door waar mogelijk in de beleggingen de transitie te ondersteunen die nodig is om de klimaatverandering te beperken. Meer informatie over ons beleggingsbeleid is te vinden op de [website](#).

Implementatie van beleid op de belangrijkste ongunstige effecten in het beleggingsproces

In ons beleid gebruiken we verschillende manieren om PAI's te identificeren en prioriteren in onze beleggingsprocessen. Voorbeelden hiervan zijn ESG integratie, uitsluitingen, engagement, en stembeleid. Onderdeel van het beleggingsproces is ook de selectie van vermogensbeheerders en beleggingsfondsen, en het uitvoeren van due-diligence op deze vermogensbeheerders. En het monitoren en evalueren van vermogensbeheerders en beleggingsfondsen.

ESG-integratie

ESG-integratie betekent dat in het beleggingsproces rekening wordt gehouden met milieu, sociale en bestuurlijke criteria. Dit betekent dat niet alleen financieel rendement belangrijk is. De uitgevende instellingen (bedrijven en landen) worden ook beoordeeld aan de hand van duurzaamheidscriteria.

Engagementbeleid

Bedrijven uitsluiten betekent dat onze vermogensbeheerders geen invloed meer kunnen uitoefenen om de ongunstige effecten te beperken. Daarom geven we er in sommige gevallen de voorkeur aan het in gesprek gaan met de partij waarin we beleggen, in plaats van de belegging te verkopen. Als we uiteindelijk geen verandering zien, dan kunnen we alsnog besluiten om bedrijven uit te sluiten. Met actief aandeelhouderschap proberen we een positieve gedragsverandering van ondernemingen aan te sturen door het gesprek aan te gaan. Het uitvoeren van engagement gebeurt door de vermogensbeheerder.

Uitsluitingenbeleid

We passen in onze beleggingen uitgangspunten voor verantwoord beleggen toe die we vooraf hebben vastgelegd. Dit is gebaseerd op nationaal en internationaal geaccepteerde gedragsregels voor verantwoord beleggen. We verwachten van de bedrijven waarin we investeren dat zij handelen volgens internationale normen. Zoals de Global Compact van de VN, de leidende beginselen over bedrijfsvoering en mensenrechten van de VN en de OESO richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Wordt vastgesteld dat bedrijven deze normen ernstig en steeds opnieuw schenden? Dan stimuleren we onze vermogensbeheerders om een engagementproces te starten. Als dat mogelijk en haalbaar is. Bedrijven worden uitgesloten als engagement niet (meer) haalbaar lijkt om het gedrag of de betrokkenheid bij specifieke bedrijfsactiviteiten van die bedrijven te veranderen.

Daarnaast geldt een uitsluitingenbeleid voor bepaalde activiteiten en sectoren, zoals tabak, wapens en bepaalde fossiele brandstoffen. Afhankelijk van het product zijn aanvullende uitsluitingen van toepassing, zoals voor wat betreft gokken, bont en leer en mogelijk andere sectoren of activiteiten.

Gebruik van gegevensbronnen voor PAI data

Voor de aanlevering van gegevens van de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingen zijn we afhankelijk van onze vermogensbeheerders en derde partijen. We werken met meerdere vermogensbeheerders samen. Daardoor kan het voorkomen dat gegevens gebaseerd zijn op verschillende methoden en gegevensbronnen. Om consistentie te waarborgen in onze gegevensbronnen, gebruiken we gegevens over ongunstige effecten van externe gegevensleverancier Morningstar als primaire bron. Zijn er geen gegevens beschikbaar in Morningstar? We maken dan gebruik van de gegevens die via de externe

vermogensbeheerder wordt aangeleverd. Bij voorkeur worden de gegevens aangeleverd door middel van de European ESG Template (EET). We verwachten dat de gegevensdekking de komende jaren verbetert en blijven deze evalueren en nagaan of we met een andere benadering meer informatie kunnen krijgen.

Manier van de selectie van additionele PAI-indicatoren

We houden rekening met de volgende aanvullende PAI-indicatoren uit tabel 2 en 3 van de 'Delegated Regulation (EU) 2022/1288':

- Indicator 4 uit tabel 2: Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie;
- Indicator 9 uit tabel 3: Ontbreken van een mensenrechtenbeleid.

Deze aanvullende indicatoren worden door ons gezien als het meest belangrijk. Deze keuze maakten we door het beoordelen van factoren zoals impact, kans en mogelijke onherstelbaarheid van het onderliggende (directe of indirecte) ongunstige effect. De extra indicatoren sluiten goed aan bij onze beleggingsovertuigingen en beleggingsbeleid. En bij onze ambitie om bij te dragen aan het beperken van de opwarming van de aarde en het versnellen van de overgang naar een koolstofarme economie. Daarnaast zijn deze twee aanvullende PAI-indicatoren geselecteerd vanwege beschikbaarheid van gegevens en de kwaliteit daarvan.

C. Engagementbeleid

Engagement met uitgevende instellingen

We geloven dat engagement en stemmen (actief aandeelhouderschap) goede manieren zijn voor beleggers om het management van bedrijven ter verantwoording te roepen. En daarnaast positieve veranderingen teweeg kunnen brengen. Daarom verwachten we van onze vermogensbeheerders dat ze de PAI's aanpakken via structureel stemgedrag en engagementactiviteiten. We verwachten dat zij dit onderbouwen met feiten en degelijk onderzoek. Als dit haalbaar en mogelijk is. Het engagementbeleid van onze belangrijkste vermogensbeheerder richt zich op het versnellen van de klimaattransitie, het stimuleren van inclusieve groei en het bevorderen van goed bestuur bij ondernemingen.

In het Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen worden minimumcriteria voor actief eigenaarschap beschreven waarvan wij verwachten dat deze worden nageleefd door de externe vermogensbeheerders die namens ons beleggen.

Waar nodig werken we op dit gebied proactief samen met onze vermogensbeheerders om hun manier van werken, hun resultaten en de manier waarop ze die openbaar maken verder te verbeteren. Verder verwachten we van onze vermogensbeheerders dat ze periodiek verslag uitbrengen over hun engagementactiviteiten en -resultaten. We vinden het daarnaast belangrijk dat op specifieke thema's zoals klimaat en de olie- en gassector, waar mogelijk wordt samengewerkt met andere partijen om maximale invloed te bereiken en middelen en expertise te delen.

Als wij ongebruikelijke, onverwachte of systematisch niet-verbeterende PAI-waarden constateren, zullen wij de externe vermogensbeheerders vragen wat de reden is achter deze waarden en, indien relevant, welke maatregelen zij zullen treffen om deze waarden aan te pakken. Als het beleid van een externe vermogensbeheerder niet is afgestemd op het Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen of naar onze mening ondermaats presteert op het gebied van

vermindering van negatieve gevolgen, dan gaan we in gesprek met deze externe vermogensbeheerder. Een mogelijke uitkomst kan zijn dat de externe vermogensbeheerder het beleid inzake actief eigenaarschap of de beperkingen aanpast.

Blijkt na een tijd dat het beleid van de vermogensbeheerder nog steeds niet aansluit op de criteria van het beleid? En leidt engagement niet tot voldoende verbeteringen? Dan heroverwegen we onze beleggingen in dat specifieke fonds. Of we heroverwegen ons mandaat en wanneer mogelijk maken we een overstap naar een andere vermogensbeheerder.

D. Verwijzingen naar internationale normen

We passen van belang zijnde internationale normen toe in onze beleggingsaanpak. Deze aanpak bevat tien richtlijnen van de Global Compact, de 'UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPR)' en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Deze staan in het Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen. Daarin staat aan welke criteria het beleggingsproces moet voldoen. Om onze ambities van verantwoord beleggen te realiseren en betekenis te geven, heeft NN Group verschillende nationale en internationale initiatieven ondertekend en is actief lid van verschillende internationale organisaties. Waaronder het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) Convenant Verzekeringssector. Voor een overzicht verwijzen we naar de [website](#) van NN Group.

NN Group is lid van verschillende initiatieven die verband houden met de Overeenkomst van Parijs. We stimuleren onze vermogensbeheerders om een 'net-zero' of vergelijkbare klimaatstrategie na te streven als dit mogelijk en haalbaar is in de financiële producten.

Van PAI's die in tabel 1, 2 en 3 van deze PAI-verklaring zijn genoemd, zijn de volgende indicatoren (onder andere) bruikbaar om de naleving van of afstemming op gedragscodes voor verantwoord ondernemen en internationaal erkende normen voor zorgvuldigheid en verslaglegging en/of de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te meten:

- Tabel 1, PAI indicator 10: Schendingen van de beginselen van het Global Compact van de VN en de richtlijnen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) voor multinationale ondernemingen;
- Tabel 1, PAI indicator 11: Gebrek aan processen en nalevingsmechanismen om toe te zien op de naleving van de beginselen van het Global Compact van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen;
- Tabel 1, PAI indicator 16: Landen waarin wordt belegd en waar sociaal onrecht heerst;
- Tabel 2, PAI indicator 4: Beleggingen in bedrijven zonder initiatieven tot vermindering van koolstofemissie.

Zoals in de paragraaf *gebruik van gegevensbronnen voor PAI data* staat, zijn we afhankelijk van de gegevens die door vermogensbeheerders worden geleverd. Wij verwachten van onze externe vermogensbeheerders dat ze de gegevens over negatieve gevolgen verzamelen en rapporteren. Zij zijn verantwoordelijk voor de methodologie en de gegevens die worden gebruikt om de naleving van of de afstemming op internationale normen te meten. De reikwijdte van de dekking, de gegevensbronnen en de vraag of de gebruikte methodologie de PAI's van de bedrijven waarin wordt belegd voorspelt, kunnen dus per externe vermogensbeheerder verschillen.

E. Historische vergelijking

Op 4 december 2023 hebben de Europese toezichthouders (ESA's) hun eindverslag over het ontwerp van de technische reguleringsnormen (RTS) gepubliceerd. Hierin is een verdere verduidelijking gegeven over hoe de berekening voor een groot aantal PAI's moet plaatsvinden. Uitgangspunt daarbij is dat PAI's die worden gemeten op basis van het aandeel van de beleggingen in een onderneming, worden vastgesteld op basis van alle beleggingen in een onderneming en niet op basis van de alleen de voor de betreffende PAI relevante beleggingen, waarop de PAI-waarden voor 2022 waren berekend. Als gevolg hiervan zijn de berekeningen op basis van de data van onze externe gegevensleverancier Morningstar en onze vermogensbeheerder GSAM aangepast.

Dit heeft ertoe geleid dat de effecten van 2023 grotendeels (namelijk daar waar het PAI's betreft op basis van het aandeel van de beleggingen) op basis van een andere berekeningsmethodiek zijn vastgesteld dan de effecten van 2022. Door uit te gaan van alle beleggingen en niet alleen de voor de betreffende PAI relevante beleggingen zijn voor de meeste PAI's de effecten in 2023 lager uitgevallen dan in 2022. Dit is grotendeels gebaseerd op de gewijzigde berekeningsmethodiek. Dit maakt het op dit moment niet mogelijk om specifieke veranderingen in onderliggende PAI-indicatorgegevens toe te schrijven aan specifieke doelstellingen en acties die we hebben ondernomen met betrekking tot onze beleggingsportefeuille.

Eindnoot

BeFrank heeft de informatie in dit document met zorg samengesteld. In deze verklaring staan informatie en gegevens die zijn verstrekt door derde partijen die door BeFrank betrouwbaar worden geacht. BeFrank garandeert niet de betrouwbaarheid van die derde partijen en de juistheid en volledigheid van de van die derde partijen verkregen informatie. De informatie in dit document is puur informatief en u kunt daaraan geen rechten ontleen. U mag de informatie in dit document voor eigen persoonlijk gebruik kopiëren.